

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM

[Tidligere seminarer](#)**Fafo Østforum seminar 27. oktober: Kortere kontraktkjeder – mindre sosial dumping?**

Begrensning av antall ledd i kontraktkjedene har i løpet av de siste par årene seilt opp som et mulig virkemiddel for å redusere omfanget av sosial dumping - særlig innenfor bygg og anlegg. I hvilken grad er dette noe som byggherrer og entreprenører faktisk har iverksatt? Og hva er erfaringene så langt? På dette seminaret presenteres en ny Fafo-publikasjon, og partene er invitert til å kommentere og debattere. Seminaret finner sted mandag 27. oktober kl 14-16 i Fafos lokaler i Borggata 2b. Seminaret er gratis og åpent for alle. Program og påmeldingsinformasjon vil bli annonsert

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE

ALLMENNGJØRING

[Temaside om allmenngjøring](#)

Forskningsprosjekt: Hva betyr allmenngjøring for lønnsdannelsen og arbeidsmarkedet? Senter for lønnsdannelse (et samarbeid mellom Fafo og [Samfunnsøkonomisk analyse](#)) skal analysere virkninger av allmenngjøring av tariffavtaler på lønnsdannelsen og arbeidsmarkedet. Forskningsavdelingen i SSB er også med i prosjektet, som gjøres på oppdrag fra Arbeids- og sosialdepartementet. Det ledes av Roger Bjørnstad ved Samfunnsøkonomisk analyse. Fra Fafo deltar Line Eldring, Jon Erik Dølvik og Bård Jordfald. (Fafo Østforum, 18.09.14) [Les om prosjektet](#)
Les om [allmenngjøring](#) på Fafo Østforums temaside.

Bratteng i YTF svarer på spørsmål om allmenngjøring.

- Ved å stoppe sosiale dumping, sikrer vi norsk transportbransje slik at det er mulig å jobbe innenfor denne sektoren også i framtiden, mener Ken Roger Bratteng i Yrkestrafikkforbundet (YTF). Gjennom en rekke videoklipp svarer han på noen av de spørsmålene som har kommet inn etter at YTF og YS annonserte sitt allmenngjøringskrav. (YTF, 10.09.14) [Les mer og se video](#)

ARBEIDSMARKEDSKRIMINALITET, USERIØSITET OG SOSIAL DUMPING

Kriminelle skjuler seg i arbeidsmarkedet. Kriminelle med mafiametoder har fått fotfeste i Norge. Multikriminelle hvitvasker penger og skjuler seg i arbeidsmarkedet. De får hjelp av advokater, revisorer og dataeksperter, sier Kripos (Dagsavisen, 01.10.14). [Les mer](#) Leder for taktisk etterforskning i Kripos, Eivind Borge, viste blant annet til Fafo-rapporten [Privatmarkedet i byggenæringen](#)

Kronikk: - Slik kan vi vinne kampen mot svart arbeid. – Arbeidsmarkeds-kriminaliteten er i økende grad en del av multikriminelle nettverk. Skal vi mobilisere lojale borgere, må myndighetene også vise at arbeidet mot økonomisk kriminalitet fungerer, skriver skattedirektør Hans Christian Holte. (Aftenposten, 25.09.14) [Les kronikken](#) Foto: Morten Brakstad

Arbeidsministeren vil styrke Arbeidstilsynet. Arbeidsminister Robert Eriksson (Frp) vil styrke Arbeidstilsynet med 27,8 millioner kroner i kampen mot arbeidskriminalitet. Eriksson vil slå hardt ned på dem som bryter loven for å utkonkurrere den seriøse delen av arbeidsmarkedet (Stavanger Aftenblad/NTB, 01.10.14). [Les mer](#)

Kom til Norge fra Estland for jobb og trygg fremtid - ble lurt trill rundt. Jaroslav (25) fra Estland kom til Norge for jobb og en trygg framtid. Men den norske arbeidsgiveren betalte aldri for arbeidet han utførte. Jaroslav er ikke alene. Flere bedrifter trekker utenlandske arbeidstakere til Norge, og ifølge politiet blir mange grovt utnyttet av kriminelle arbeidsgivere. (TV2, 15.09.14) [Les mer](#)

Fagbevegelsen tar initiativ til å forebygge sosial dumping under utbyggingen på Ørlandet. Ørland Hovedflystasjon skal bli base for Norges nye F-35-jagerfly. I løpet av vinteren starter gigantutbyggingen. Gjennom konferansen «Felles krafttak mot ulovlig innleie og arbeidslivskriminalitet» tok LO denne uka initiativet til å skolere tillitsvalgte for å møte den nye hverdagen de frykter kommer i Ørland. (Fri Fagbevegelse, 18.09.14) [Les mer](#)

Toppmøte om arbeidslivskriminalitet og sosial dumping.

Statsministeren inviterte 17. september til et møte om virkemidler for å styrke

innsatsen mot arbeidslivskriminalitet. Blant de inviterte var LO og NHO, flere av tilsyns- og kontrollatene og Fafo v/seniorforsker Line Eldring. (Arbeids- og sosialdepartementet, 17.09.14) [Les mer](#)
Se også: [Strategi for å hindre arbeidslivskriminalitet](#) (Statsministerens kontor, 17.09.14)

Nyhetsaker om toppmøtet kan du lese til høyre

Fiskerinæringen blir viktig i Arbeiderpartiets neste handlingsplan mot sosial dumping. Mandag besøkte Arbeiderpartiets nestleder Helga Pedersen og Anette Trettebergstuen og Ingrid Heggø fra partiets stortingsgruppe Vestvågøy for å møte representanter fra fiskerisektoren og sjømatindustrien. Bakgrunnen er at Arbeiderpartiets stortingsgruppe er i gang med å utarbeide en 4. handlingsplan mot sosial dumping. (Lofotposten, 15.09.14) [Les mer](#)

– Kriminalitet sprer seg til nye bransjer.

LO ser med økende bekymring på utviklingen i arbeidslivet i kjølvannet av Lime-saken. Det er snakk om grov kriminalitet, ikke bare sosial dumping, men også svart økonomi, utnyttelse av arbeidstakere og generelt at man skjuler kriminelle virksomheter med legal virksomhet, sier LO-sekretær Trude Tinnlund (NRK, 09.09.14). [Les mer](#) Se også: [LO: - Seriøse bedrifter blir utkonkurrert av kriminelle](#) (Dagbladet, 09.09.14)

Mener de nye forslagene i arbeidsmiljøloven kan føre til mer arbeidslivskriminalitet. Lokale fagforeninger tropper neste uke opp i Verdal - arbeidsminister Robert Erikssons hjemkommune - for å markere sin misnøye med de nye forslagene i arbeidsmiljøloven. Forslagene vil medføre flere løsarbeidere, økt sosial dumping, mer arbeidslivskriminalitet og lengre arbeidsdager, hevder fagforeningene. (Levangeravisa, 18.09.14) [Les mer](#)

Se også: [Solberg vil ha ny slagplan for å knuse arbeidslivskriminalitet](#) (NRK, 17.09.14) [Solberg: – Arbeidskriminalitet er et økende samfunnsproblem i Norge](#) (Lofotposten / ANB, 17.09.14) [NHOs ti forslag til tiltak mot arbeidskriminalitet](#) (NHO, 17.09.14) [LOs syv tiltak mot arbeidslivskriminalitet](#) (LO, 17.09.14) [Skattedirektøren foreslår en egen enhet](#) (P4, 17.09.14) [Leder: - Solberg skal ha honnør for rask – og bred – oppfølging av LOs initiativ tidligere i år](#) (Harstad Tidende, 18.09.14) [Ap: - Regjeringens politikk gjør det vanskeligere å være seriøs arbeidsgiver](#) (Arbeiderpartiet, 17.09.14)

Polakkers lønnskrav møtes med ulik praksis fra Statens vegvesen. EL- og IT-forbundet er oppgitt over at Statens vegvesen har ulik praksis fra fylke til fylke når det gjelder håndteringen av ulovlige lønnsavtaler hos utenlandske anleggsarbeidere. (Teknisk Ukeblad, 17.09.14) [Les mer](#) Se også: [Polakker kasteballer mellom konkursbo og Vegvesenet](#) (Teknisk Ukeblad, 16.09.14)

Frykter mer sosial dumping med forenklingsutvalgets forslag.

Offentlig sektor trenger ikke stille krav om anstendig lønn ved offentlige oppdrag, mener et offentlig utvalg - det såkalte forenklingsutvalget. – Forslaget undergraver arbeidet mot sosial dumping, sier rådgiver Marianne Breiland i LO. Hun utgjorde mindretallet i utvalget (Fri Fagbevegelse, 08.09.14). [Les mer](#)

Jobbveksten er utenlandsk. Det norske arbeidsmarkedet er i sterk endring. Etter sysselsettingssvikten etter finanskrisen i 2009 har vi på ny hatt en sterk jobbvekst. Men denne veksten har i sin helhet skjedd i den utenlandske del av arbeidsstyrken, viser et notat fra LO (arbeidslivet.no, 01.10.14) [Les mer](#) Les [LOs samfunnsnotat](#) Se også: [Utenlandske arbeidere står for hele veksten i sysselsettingen](#) (Fri Fagbevegelse, 03.10.14) [Boye Ullmann: - Ta konsekvensene av EØS, LO!](#) (ABC Nyheter, 03.10.14)

Tilleggspensjonsdirektivet skal bidra til arbeidstakermobilitet. EØS-komiteen har vedtatt å innlemme EU-direktivet om tilleggspensjoner i EØS-avtalen. Formålet med direktivet er å bidra til arbeidstakermobilitet ved å redusere hindringer for slik mobilitet som enkelte bestemmelser om supplerende pensjonsrettigheter (i arbeidsforhold) kan gi opphav til. Direktivet skal være gjennomført i nasjonal rett innen 21. mai 2018. (Europalov, 28.09.14) [Les mer](#)

Synkende arbeidsinnvandring.

I alt innvandret 54 400 personer med ikke-nordisk statsborgerskap til Norge i 2013. Det er 2 200 færre enn i 2012, som var et rekordår. Arbeidsinnvandringen gikk mest ned, men arbeid var fortsatt den vanligste innvandringsgrunnen (Statistisk sentralbyrå, 04.09.14). [Les mer](#)

LUFTFART

SAS åpner for innleie av lavtlønnede. SAS avviser ikke lenger at selskapet kan komme til å leie inn ansatte på lavere lønn for å erstatte fast ansatt mannskap. Hvis Norwegian får fortsette å bruke billig, utenlandsk arbeidskraft på rutene mellom Skandinavia og USA, vil også SAS vurdere det samme (Aftenposten, 25.09.14). [Les mer](#)

Dansk fagbevegelse og SAS etterlyser politisk handling som kan sikre dansk luftfart en fremtid.

Tusenvis av danske arbeidsplasser innen luftfarten er truet av sosial dumping, utflagging og kreative ansetteselsformer. Det er lavprisselskaper som Ryan Air og Norwegian og deres bruk av billig, utenlandsk arbeidskraft på korte kontrakter, som setter flyverter, flymekanikere, piloter, salgs- og transportarbeidere i danske flyselskaper og lufthavnene under press. (Ugebrevet A4, 16.09.14) [Les mer](#) Se også: [Den danske transportministeren: - Sosial dumping i luftfarten skal stoppes](#) (Ugebrevet A4, 16.09.14)

VIKARBYRÅDIREKTIVET

SU vil fjerne vikarbyrådirektivet. Sosialistisk Ungdom frykter at likebehandling av vikarer og fast ansatte blir borte med dagens regjering. Derfor inviterer de nå til omkamp om EUs vikarbyrådirektiv. (Fri Fagbevegelse, 17.09.14) [Les mer](#)

ANDRE NYHETER

Nordens Faglige Samorganisasjon: Om lønnsdannelse. Tyskland innfører minstelønn på 8,50 Euro i timen neste år. - Det er nødvendig for å løfte lønningene for mellom tre og fire millioner arbeidere opp til et mer anstendig nivå, sa seniorforsker Thorsten Schulten ved Institute of Economic and Social Research (WSI) da han innledet på en konferanse i regi av Nordens Faglige Samorganisation (NFS). Konferansen belyste ulike sider av den nordiske forhandlingsmodellen. (YS, 06.10.14) [Les mer](#) Les mer om [NSF-konferansen, og last ned foredraget til Torsten Schulten](#) (Nordens Fackliga Samorganisation)

Tysk minstelønn kan ikke kreves i Polen. Tyske myndigheter kan ikke kreve at en tysk minstelønn gjøres gjeldende ved offentlig innkjøp dersom underleverandøren utfører arbeidet i et annet land. Det fastslår EU-domstolen i en ny dom som fortolker hvilket lønnsnivå som kan legges til grunn i et offentlig anbud. (LO-kontoret i Brussel, 23.09.14) [Les mer](#) Se også: [Dortmund by ville hindre sosial dumping - tapte i EU-domstolen](#) (ABC Nyheter, 23.09.14)

Flere hundre «norske» Color Line-jobber kan ryke.

Norsk Sjømannsforbund frykter at hundrevis av ansatte i praksis vil miste jobben på Kiel-ferjene, dersom regjeringen lar Color Line få flytte skipene til det internasjonale skipsregisteret. Forslaget om utenriksfergene er bare ett av flere forslag fra det såkalte fartsområdeutvalget. Det går også inn for å utrede om norske arbeidsvilkår skal gjelde på alle skip som går i norske farvann, også utenlandsregistrerte. (E24/NTB, 08.09.14). [Les mer](#) Les også: [Økende lavlønnskonkurranse til sjøs](#) (arbeidslivet.no, juni -14)

Frykter uthuling av norsk lønn.

Norsk Sjømannsforbunds viktigste kamp er å få politikkerne til å innføre ordninger som sikrer norske skip med sjøfolk på norske lønnsvilkår langs kysten og på sokkelen (Fri Fagbevegelse, 24.09.14). [Les mer](#) Les også: [Skattelette for rederne forutsetter norske sjøfolk](#) (Fri Fagbevegelse, 25.09.14)

Få utenlandske firmaer får oppdrag i Danmark.

I Danmark blir 95 prosent av alle EU-anbud vunnet av en dansk virksomhet. Det gir høyere priser og særlig byggebransjen er preget av liten konkurranse, mener den danske Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. (Ugebrevet A4, 02.10.14) [Les mer](#)

- Er den norske anleggsarbeideren i ferd med å forsvinne? - Internasjonaliseringen innen byggfagene har vi sett over lengre tid, og spesielt de siste fem årene har det skjedd enormt mye innen denne delen av næringen. Nå kommer også internasjonaliseringen av anleggsmarkedet for fullt, skriver sjefredaktør Arve Brekkhus i Byggeindustrien (17.09.14) [Les mer](#) Se også: [Vil redde norsk anleggsbransje med økt minstelønn](#) (Byggeindustrien, 16.09.14)

Danmark: Politisk uenighet om lønnsøkning for au pairer.

Den danske regjeringen foreslår at lommepengene til au pairer skal stige til 4.000 kroner. Det er alt for lite for 30 timers uke med støvsuging, matlaging og barnepass mener de tre partiene SF, Enhedslisten og Dansk Folkeparti. (Ugebrevet A4, 11.09.14) [Les mer](#)

Danske virksomheter vinner få anbud i utlandet.

Danmark får for lite ut av fordelene ved det indre marked, mener den danske Eksportforeningen. Kun 43 ganger på et år vant en virksomhet med adresse i Danmark en ordre på et EU-anbud i utlandet. (Ugebrevet A4, 02.10.14) [Les mer](#)

FLERE NYHETER finner du på [Fafo Østforums nettside](#)

[Nyhetsarkivet](#)

[Bakgrunn](#)

[Deltakere](#)

[Kontakt](#)

Fafo Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandringer, endringer i politikkutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafo Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafo Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)

[Off dokumenter](#)

[Statistikk](#)

[Andre publ](#)

[Fafo Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafo Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)

[Avbestill](#)

[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafo Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafo, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafo.no